

REPOROD

www.sindikat-preporod.hr

Riječ
predsjednika

Lišće koje pada

Kakav je stav sindikata o obveznom cijepljenju, može li se u školama nametnuti obveza nošenja maski, što će sindikat učiniti ukoliko se i prosvjetarima uspostavi, kao i zdravstvu i socijalu, obveznog cijepljenja – neka su od pitanja s kojima nam se sve češće obraćaju povjerenici i članovi, ali i oni koji ne pripadaju ni jednima ni drugima. Pri tom se iznose vlastiti stavovi o spomenutim pitanjima i najavljuje razočaranost ukoliko reakcija sindikata ne bude u skladu s njihovim očekivanjima.

Kako školstvo nije i ne može biti otok, volim to isticati u različitim prigodama, razumljivo je da se postojeća oštra podjela među građanima *preslikala* na radnike u školstvu pa i na sindikalno članstvo. Na netom završenim sastancima županijskih organizacija osvjeđeno sam se da ova podjela postoji i među povjerenicima i povjerenicima. Nerijetko je dovoljna samo iskra za rasplamsavanje rasprave u kojoj se, nakon što ponestane argumenata, ne biraju kvalifikacije i diskvalifikacije.

Neizjašnjavanje o pitanjima koja nisu sindikalna i odlaganje odgovora na pitanja koja to jesu – nametnulo se kao svojevrsni *modus operandi* u sindikalnom pandemijskom panoptikumu. Nastojali smo, s jedne strane, ne oglašavati se o pitanjima koja se tiču epidemiološke struke ili su u nadležnosti vlasti. S druge pak strane, nismo ištrčavali pred rudo, odnosno izbjegavali smo upadati u još veće probleme. Ovdje nam je na ruku išlo i ponašanje prosvjetne vlasti koja nije brzala s donošenjem odluka i rješenja.

Svjesni smo bili da se „ziheraški“ pristup vjerojatno neće moći otegnuti unedogled, odnosno da lako možemo naći u situaciji u kojoj zauzimanje stava i jasno opredjeljenje nema alternativu. Ukoliko se, na primjer, doneše odluka o obveznom testiranju prosvjetnih radnika ili ako će testiranje na koronavirus postati uvjet za obavljanje radnih zadataka u školi, doći ćemo u situaciju u kojoj se, kao prvo, više neće moći odgadati zauzimanje stava i, kao drugo, sindikat će morati pružiti pravnu i svaku drugu zaštitu svojim članovima koji mu se, a nakon što su se odbili cijepiti ili testirati, obrate za pomoć.

Prije nego dođe do eventualnog kažnjavanja onih koji se odbijaju cijepiti ili testirati, sindikat će članstvu omogućiti javno iskazivanje nezadovoljstva. Vjerojatno ćemo pred Ustavnim sudom pokrenuti propitivanje ustavnosti pravno spornih rješenja. Onog trenutka kada poslodavac kazni nekog našeg člana zbog njegova ponašanja povezanog uz cijepljenje ili testiranje, na sindikatu je da dotičnomu pruži prvo pravnu pomoć, a potom i praćenje u sudskom postupku. Navedeno tu je i osiguranje novčane pomoći članovima za vrijeme trajanja sudskog sporu.

Znam da će biti i onih koji će misliti da ovo nije dovoljno, te da bi primjerice štrajk trebao prethoditi već i samoj najavi zavođenja restrikcija. Kako je vrlo dvojbeno zakonitost takvog štrajka, a raspitali smo se o ovom pitanju na mnogim stranama, mišljenja smo da su nam sasvim dovoljne i nevolje koje možda nećemo moći izbjечti. Upuštanjem u organizaciju nezakonitog štrajka „unalili“ bismo se u dodatne probleme.

Iako je ovih dana sve više novih slučajeva oboljelih, a samim time sve izvjesnija postaju nova ograničenja, mi ih sigurno nećemo dočekati nespremni. Moguće je da nam pravi izazovi u svezi pandemijom tek predstoje. Dvojbu iz posljednje rečenice, u prvom od jesenjih uvodnika, poetski ćemo „podebljati“ parafrazom stiha Josipa Severa: ...Još nam se greška nije omakla, al ni opasnost nije prošla kao što prolazi lišće koje pada.

SASTANAK S DRŽAVNIM TAJNIKOM TOMISLAVOM PALJKOM

O cjelodnevnoj nastavi

Previše je nepoznanica o projektu cjelodnevne nastave da bi se u ovom trenutku moglo govoriti imati najnoviji pokušaj transformacije odgojno-obrazovnog procesa sindikalnu podršku

Prestavnici Preporoda Sebastijan Troskot i Željko Stipić sastali su se 29. rujna u Ministarstvu znanosti i obrazovanja s državnim tajnikom Tomislavom Paljkom. Na sastanku, iniciranom od strane državnog tajnika Paljka, razmijenjena su mišljenja o projektu cjelodnevne nastave. Tomislav Paljak koordinira rad Radne skupine koja se bavi provedbom cjelodnevne nastave, Sebastijan Troskot predstavlja Preporod u spomenutoj radnoj skupini, a Željko Stipić autor je teksta „Od poludnevne prema cjelodnevnoj organizaciji nastave“. Nakon što su prestavnici Preporoda o svojim stajalištima, vezanim uz cjelodnevnu nastavu, upoznali ministra Radovana Fuchsa i državnog tajnika Stipu Mamića, na ovom se sastanku s pogledima Preporoda upoznao i državni tajnik Tomislav Paljak.

Previše je nepoznanica o projektu cjelodnevne nastave da bi se u ovom trenutku moglo govoriti imati najnoviji pokušaj transformacije odgojno-obrazovnog procesa sindikalnu podršku. Da želi biti konstruktivni partner u pripremi samog projekta, Preporod je pokazao sudjelovanjem na više sastanaka s najvišim dužnosnicima Ministarstva znanosti i obrazovanja na kojima

se razgovaralo o cjelodnevnoj nastavi, te uključivanjem predstavnika Preporoda u Radnu skupinu. Spremnost na suradnju potvrđuje i izrada analize organizacijskih i kadrovske aspekata cjelodnevne nastave koju je Preporod uputio najvišim dužnosnicima Ministarstva – istaknuo je predsjednik Preporoda.

Kašnjenje

Sebastijana Troskota, voditelj Područnog ureda Preporoda u Splitu i člana Radne skupine, brine „probijanje svih rokova“ u izradi analize stanja, ali i nedovoljno uvažavanje primjedbi i prijedloga pristiglih od članova Radne skupine. Troskot je izrazio nadu da se sudjelovanje o radu Radne skupine neće zlorabiti na način da se prema van, zbog širokog sastava radne grupe, dokument prikaže kao stručan i demokratičan, dok na konkretna rješenja, vezana uz cjelodnevnu nastavu, članice i članovi radne skupine neće moći značajnije utjecati.

Državni tajnik Paljak otklonio je mogućnost manipuliranja radom Radne skupine i više puta ponovio opredijeljenost prosvjetne vlasti da se i u osmišljavanju i u realizaciji projekta cjelodnevne vlasti uvažavaju mišljenja i stavovi sviju zainteresi-

ranih strana. Paljak je priznao da je bilo stanovitog kašnjenja u provedbi pripremnih radnji, ali da će se sada procesi ubrzati i da će se zadani rokovi poštivati. Ozbiljna su novčana sredstva osigurana za realizaciju projekta i zato projekt cjelodnevne nastave ništa ne smije dovesti u pitanje. Namjera je MZO-a, istaknuo je Paljak, da se eksperimentalnom primjenom kreće što je moguće prije kako bi se, nakon što se evoluiraju učinci, uočeni propusti na vrijeme ispravili.

Pravne predradnje

Upravo je dio izlaganja državnog tajnika koji se odnosio na eksperimentalnu primjenom potaknuto predsjednikom Sindikata na reakciju. Kako je stvaranje paralelne organizacije rada škola iznimno složen zahvat, njemu mora prethoditi ozbiljna rekonstrukcija važnih propisa. Zakon o odgoju i obrazovanju i više pravilnika, a napose Pravilnik o normi-dokumenti su koji će morati doživjeti brojne izmjene. Osim u zakonima i podzakonskim aktima, status radnika koji će raditi u eksperimentalnim školama morat će na nov način biti reguliran i kroz granske kolektivne ugovore. Kako pregovori o novim kolektivnim ugovorima samo što nisu krenuli, obje bi se strane već sada trebale pripremati i za rješavanje pitanja koje će sa sobom donijeti paralelna organizacija rada školskih ustanova, ali i uspostava cjelodnevne nastave u svim školama.

Obje su se strane na kraju sastanka složile da se radilo o korisnoj užajamnoj razmjeni mišljenja. Državni tajnik najavio je da će se, po pitanju uvođenja cjelodnevne nastave, prosvjetna vlast još intenzivnije konzultirati sa sindikatima, dok je Željko Stipić iskazao spremnost da Preporod konstruktivnim primjedbama i prijedlozima pomogne iznalaženju onih rješenja koja će biti u interesu učenika koji školu pohađaju, ali i svih onih koji rade u školskim ustanovama.

Milan Novačić

TEMELJNI KOLEKTIVNI UGOVOR ZA SLUŽBENIKE I NAMJEŠTENIKE U JAVNIM SLUŽBAMA

Utvrđena reprezentativnost sindikata

Sindikat hrvatskih učitelja s 22 tisuće članova i dalje je sindikat s najbrojnijim članstvom u obrazovanju. Slijede ga Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama s 9700 članova i Preporod s 8100 članova. S nešto manje od 6 tisuća članova najmalobrojniji je Nezavisni sindikat znanosti i visokog školstva

Pola godine nakon utvrđivanja broja članica i članova sindikata u sindikatima koji djeluju u javnim službama, Povjerenstvo za utvrđivanje reprezentativnosti obznanilo je prikupljene podatke. Podaci su temelj za donošenje odluke, sukladno Zakonu o reprezentativnosti, o sastavu Pregovaračkog odbora sindikata javnih službi u predstojećim pregovorima o novom Temeljnog kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama.

Nažalost, nije zaustavljen dugotrajan trend smanjenja broja članova sindikata u javnim službama. Od ukupno 180 tisuća radnika u obrazovanju, znanosti, zdravstvu, socijalnoj skrbi, kulturi te mirovinskom i zdravstvenom osiguranju sindikalno je organizirano oko 75 tisuća radnika. Stanje je posebno zabrinjavajuće u zdravstvu u kojem broj sindikalno organiziranih radnika jedva prelazi 26 tisuća.

Iako je stanje u obrazovanju nešto bolje smanjuje se broj članova i u osnovnom, srednjem i u visokom školstvu. Ukupan broj sindikalno organiziranih radnika

NAZIV	BROJ ČLANOVA ZA KOJE POVJERENSTVO SMATRA DA SE MOGU UBROJITI RELATIVAN BROJ
NKD područje: Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	
Hrvatsku strukovni sindikat medicinskih sestara - medicinskih tehničara	10.931
Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi Hrvatske	8.779
Hrvatski liječnički sindikat	3.299
Sindikat zaposlenika u djelatnosti socijalne skrbi Hrvatske	2.391
Sindikat KBC Zagreb	860
NKD područje: P - Obrazovanje	
Sindikat hrvatskih učitelja	22.439
Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama Hrvatske	9.707
Sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu - Preporod	8.139
Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja	5.819
NKD područje: M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	
Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja	1.513
Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH	25
NKD područje: O - Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	
Nezavisni sindikat zaposlenika u hrvatskom zdravstvenom osiguranju	715
Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH	599
Sindikat radnika sporta i rekreacije u hrvatskom mirovinskom osiguranju	360

u obrazovanju prelazi 46 tisuća. Obrazovanje je jedino područje u kojem broj sindikalno organiziranih radnika značajno premašuje 50 posto. Unatoč gubitku skoro 3 tisuće članova unatrag 4 godine, Sindikat hrvatskih učitelja s 22 tisuće članova i dalje je sindikat s najbrojnijim članstvom. Slijede ga Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama s 9700 članova i Preporod s 8100 članova. S nešto manje od 6 tisuća članova najmalobrojniji je Nezavisni sindikat znanosti i visokog školstva.

Pet je sindikata; Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara – medicinskih tehničara, Sindikat hrvatskih učitelja, Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja Nezavisni sindikat zaposlenih u hrvatskom zdravstvenom osiguranju i Sindikat djeplatnika u kulturi; steklo status reprezentativnosti zato što imaju najbrojnije članstvo u svojim područjima. Isti je status ostvarilo i šest sindikata s najbrojnijim članstvom: Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama Hrvatske, Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi, Sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu – Preporod, Sindikat zaposlenika u djelatnosti socijalne skrbi Hrvatske, Hrvatski liječnički sindikat i Sindikat KBC Rebro. U odnosu na prije četiri godine dogodila se samo jedna promjena. Status reprezentativnosti u javnim službama izgubio je Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH. Njegovo jer mjesto zauzeo Sindikat KBC Zagreb.

Reprezentativni sindikati u javnim službama kreću s pregovorima o novom Temeljnog kolektivnom ugovoru oko 20. listopada. Pregovori, koji su trebali započeti 1. rujna, morali bi završiti do 1. prosinca.

Milan Novačić

OSOBNI POGLED

Produženi boravak ili rad u prijelaznom razdoblju

Zašto je skupina produženog boravka izjednačena s razrednim odjelom, može imati 28 učenika i svaki dan raditi pet sunčanih sati dnevno bez ikada ustanovljenih i jasnih kurikuluma, metoda rada, nekih ponuđenih posebnih „alata”, bez pomoći stručnih suradnika

Započela još jedna godina u „prijelaznom razdoblju“! Naime više od 25 godina slušam izjave kako je produženi boravak samo prijelazno razdoblje prema cijelodnevnoj nastavi. Što znači kako više od pola radnoga vijeka radim u „prijelaznom razdoblju“! Ili „prijelaznom zanimanju“?! U svakom slučaju sada je potpuno izvjesno kako će i u mirovinu otici iz „prijelaznog oblika rada“! Budući da se čekao „prijelaz“, status učitelja u produženom boravku nikada nije uređen! To je ujedno razlog zbog čega na učiteljskim fakultetima nikada nije bilo posebnih kolegija koji bi educirali učitelje za rad u produženom boravku. To je razlog zašto učitelji koji rade u produženom boravku rade bez jasnih uputa, bez dodatnih stručnih usavršavanja, zbog čega su mnogi degradirani u svojim zbornicama jer se tretiraju kao servis svima u školi.

Razmišljam o broju učenika koji su prošli kroz ovo „prijela-

zno razdoblje“. Razmišljam koliko je rad mogao biti kvalitetniji da su učitelji bili usmjeravani što i kako činiti u pet sunčanih sati rada dnevno. Razmišljam što je sve moglo biti drukčije da nisu bili prepuni isključivo osobnim kompetencijama i prenošenju ideja i metoda rada s koljena na koljeno. Razmišljam kako su se učenici dobrih tridesetak godina mogli educirati o građanskom odgoju, zdravstvenom odgoju, mogli su se provoditi radionice o suzbijanju agresije, zdravoj prehrani, naučiti metode kontrole i samokontrole, mogli su se provoditi vježbe za razvoj fine motorike, moglo se plesati i svirati.

Ostala nam je samo činjenica da nikome nije bilo, niti je danas, važno što učitelji rade zredne nastave koji su zapošljeni u produženom boravku nisu bili, niti su danas na učiteljskim fakultetima educirani za rad u ovom specifičnom obliku rada! I dok roditelji mi-

sle kako učitelji znaju što bi trebali raditi, učitelji su zadovoljni da imaju posao pa hine kako je sve u najboljem redu. Ostanjuju se na starije kolege od kojih će saznati što i kako raditi. I zapravo nikome nije važno što se svi prave da je sve u najboljem redu, a zapravo sve niz godina počiva na snalažljivosti učitelja.

Zašto sve ovo pišem i zašto sada? Zato što i ove godine radim sa skupinom od 24 učenika iz dva odjela prvih razreda. Ne pomažu tu ni Pedagoški standard (Pobjoga je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o broju učenika u redovitom i kombiniranom razrednom odjelu i odgojno-obrazovnoj skupini koji ne razlikuje odjel i skupinu produženog boravka), ni epidemiološke mjere (ne kombinirati dva i više odjela!) ni kumulacija učenika s teškoćama koji imaju značajno snižene intelektualne sposobnosti, niti se rad s učenicima

produženog boravka izjednačena s razrednim odjelom, može imati 28 učenika i svaki dan raditi pet sunčanih sati dnevno bez ikada ustanovljenih i jasnih kurikuluma, metoda rada, ponuđenih posebnih „alata“, bez pomoći stručnih suradnika!

Još uvijek ne mogu vjerovati kako nitko, osim autora Pedagoškog standarda, nije ozbiljno promišlja o specifičnom radu u skupinama produženog boravka i dobrobiti učenika. Kako inače razumjeti da razredni odjel u kojem se gradivo obrađuje broj 19 ili 20 učenika, a skupina u kojoj bi to gradivo trebalo uvježbati, pojasniti nejasnoće, ispraviti pisane pogreške svima za svaki predmet, svaki dan, dati razumljivu povratnu informaciju o učinjenom kako bi roditelji točno znali što nije dobro te dodatno raditi s onima s kojima više i drukčije treba raditi ili pak osmislići posebne zadatke za naprednije učenike - broj 25 ili 28 učenika?

Konačno, valja još jednom istaknuti da produženi boravak nije mjesto za čuvanje djece jer se od učitelja u produženom boravku, gde čuda, očekuje puno više od samog čuvanja djece. Ali dok je odgovornih, snalažljivih i strpljivih učitelja, koji su spremni iz svog džepa plaćati dodatne edukacije i literaturu, obrazovne vlasti mogu biti spokojne i pri tom „prijelazno razdoblje“ produljiti na još nečiji radni vijek!

Od poludnevne prema cijelodnevnoj organizaciji nastave

Za razliku od ranijih pokušaja uvođenja promjena u odgojno-obrazovni sustav, projekt cijelodnevne organizacije nastave prosvjetne vlasti ozbiljno pripremaju i suzdržano najavljuju. Iz ovakvog bi se ponašanja moglo zaključiti da se ponešto naučilo iz prethodnih slučajeva kada se promjenama u obrazovanju pristupalo nedovoljno pripremljeno, pa je sve ostajalo na hvastanju i pompoznim najavama. Za ovaj je projekt, prema tvrdnjama odgovornih, osiguran značajan novac iz EU fondova koji neće biti dostatan, ali će omogućiti njegovo pokretanje i ozbiljan napredak u realizaciji.

Iako će se, koliko je zasad poznato, zadržati trodijelna podjela nastavnih poslova, neposredni odgojno-obrazovni rad (redovita, dopunska, dodatna i izborna nastava i izvannastavne aktivnosti), ostali poslovi (priprema, dežurstva, izleti i ekskurzije, osposobljavanje i usavršavanje, učiteljska vijeća, popravni ispit, učenička natjecanja itd.) i posebni poslovi (satničarstvo, voditeljstvo itd.), još uvjek nije poznato hoće li što mijenjati u dosadašnjim oblicima rada i na koji će se način oni vrednovati.

Nije poznato ni koliko će dnevno boraviti u školi učenici, a koliko učitelji. Prema nekim dostupnim podacima, (Blaženka Divjak, „Kompozicija dana u Cijelodnevnoj nastavi za osnovnu školu“ u „Cijelodnevna nastava drugo poluvrijeme kurikularne reforme“) za učenike je predviđen osmosatni ili devetosatni boravak u školi (od 8 do 16 ili 17 sati). Učiteljsko bi se radno vrijeme, provedeno u cijelosti u školi, trebalo podudarati sa Zakonom o radu propisanih osam sati, a time će dvojbenim postati dosadašnji oblici rada od kuće (pripreme, ispravke zadaća i slično). Također, otežat će se vođenje učenika na izlete, odlasci na stručne skupove, sudjelovanje na učeničkim natjecanjima izvan škole itd.

S uvođenjem cijelodnevne nastave prekovremenog će rada vjerojatno biti značajno više, a problem je u tome da je, sukladno postojećem radnom zakonodavstvu, prekovremeni rad opravdan samo u slučaju više sile i izvanrednog povećanja opsega poslova. Roditeljske sastanke i stručne skupove, koji se održavaju nakon što je učitelj odradio svojih 8 sati, teško će se moći dovoditi u vezu s višom silom ili izvanrednim okolnostima. U slučaju izbjegavanja prekovremenog rada, preraspodjela radnog vremena nameće se kao jedino rješenje. No, pitanje je može li se ovaj problem riješiti tako se ovi poslovi preraspodjele u nenastavne dane jer se ne radi o značajnijem broju dana, a najavljuje se, ugledajući se na europske primjere, smanjenje broja nenastavnih dana u školskoj godini.

Brojne su i ozbiljne posljedice cijelodnevne nastave na rad učitelja i nastavnika. Na nov će se

način morati regulirati različita pitanja vezana uz cijenu rada, obavljanje tzv. ostalih poslova, pojedina materijalna prava, a rješavanju tih pitanja morat će se pristupiti već u skorašnjim pregovorima o novim granskim kolektivnim ugovorima. Ako se to propusti učiniti, mogući su ozbiljni sukobi prosvjetne vlasti i sindikata.

Stručno-metodička priprema

Otprilike polovica vremena, koje je u tjednom zaduženju učitelja predviđeno za izvršavanje tzv. ostalih poslova, odnosi se na stručno-metodičku pripremu. Za pripremu jednog nastavnog sata predviđeno je 30-ak minuta. U poludnevnoj organizaciji nastave učitelji su se pripremali u školi, prije ili nakon nastave, ili, što je najčešći slučaj, kod kuće. U cijelodnevnoj nastavi zapadamo u ozbiljne probleme s oba dosadašnja vida pripremanja učitelja, jer organizacijske će probleme izazvati pripremanje za nastavu unutar u školi provedenog osmosatnog radnog vremena. Eventualna priprema učitelja kod kuće će biti „dragovoljna“ ili će ju se tretirati kao prekovremeni rad.

Usavršavanje

Stručno usavršavanje također će se morati redefinirati prilikom napuštanja poludnevne organizacije nastave. Ovo je osjetljivo pitanje zato što je postojeći sustav vrednovanja, odnosno napredovanja učitelja i nastavnika u značajnoj mjeri povezan s usavršavanjem. Dosad se usavršavanje odvijalo ili u okviru ili izvan radnog vremena. Ubuduće će ili otpasti usavršavanje prije ili poslije radnog vremena ili neradnim danima ili će se, ako do ovoga dođe, morati tretirati i vrednovati kao prekovremeni rad. Svi vidovi stručnog usavršavanja,

napose oni koji se odvijaju izvan škole u kojoj učitelj radi, nepovoljno će utjecati na organizaciju nastavnog procesa u školi.

Stručni aktivi

Na ovo pitanje se nadovezuje i rad stručnih aktiva. Rad primjerice županijskih aktiva znatno će teže biti održavati nakon uspostave cijelodnevne nastave, a ako se ovaj oblik usavršavanja učitelja želi zadržati, moramo biti svjesni problema da će njegovo smještanje u okvire osmosatnog radnog vremena izazvati probleme u organizaciji nastave, kao što će izmjешanje izvan radnog vremena otvoriti pitanje tretiranja ove vrste učiteljskog rada.

Komunikacija s roditeljima

Organizacija roditeljskih sastanaka te informacije za roditelje - najvažnije su obveze učitelja zaduženih obavljanjem razredničkih poslova. Obvezu redovitog obavljanja roditelja o postignućima i napredovanju njihova djeteta ne može se ni redefinirati a kamoli dokinuti, pa će ono morati provoditi nakon završetka radnog vremena. U poludnevnoj organizaciji ovu se aktivnost nije tretiralo kao prekovremeni rad. Izuzimalo ju se čak i od uvećanja plaće npr. za dvokratni rad.

Stanka

Cijelodnevna nastava će donijeti i probleme s ostvarivanjem pojedinih prava proisteklih iz Zakona o radu koja značajan dio radnika u poludnevnoj organizaciji nastave ne ostvaruje. Jedno od njih jest pravo na stanku, odnosno dnevni odmor. Dosad se izlika za „kršenje zakona“ nalazila u kraćem boravku radnika na radnom mjestu od propisanog. Kakvo-takvo rješenje se pronašlo u kumuliraju vremena koje je pred-

viđeno za dnevnu stanku i njegovu pretvarjanju u slobodne dane koje su učitelji koristili u vrijeme zimskih ili proljetnih praznika. Tek se treba razmotriti kako, u situaciji kad se od učitelja zahtijeva da na radnom mjestu provodi 8 sati, rješiti pitanje reguliranja vremena koje je predviđeno za odmor radnika.

Zamjene

Promjene u organizaciji rada škola donijet će i pitanje zamjene, stručne ili nestručne, odsutnih učitelja i nastavnika. Ako su svi učitelji unaprijed zaduženi obvezama unutar njihova osmosatnog radnog vremena, nemoguće će ih biti uključiti u održavanje zamjenskih sati. Problem se dosad rješavaoako da ih se pozivalo na posao prije ili poslije njihova neposrednog odgojno-obrazovnog rada. Kada bi poslodavac pitali o dodatnom plaćanju održanih zamjena, obično bi im se reklo da se ovi poslovi smatraju kolegijalnom gestom ili da se radi o radnikovoj obvezi koja je regulirana kroz preraspodjelu radnog vremena ili kroz ostale poslove.

Administrativni poslovi

Problema bi moglo biti i s obavljanjem nepreglednog niza tzv. administrativnih poslova kojih je iz godine u godinu sve više i koje će biti teško uskladiti s neposrednim radom učitelja s učenicima. Možda je ipak dobro što će se s napuštanjem poludnevne nastave napokon realno moći sagledati opseg ovih poslova i pokrenuti rasterećenje učitelja od nepotrebnih administrativnih obveza.

Produceni boravak

Kako će cijelodnevna nastava dovesti u pitanje i opstojnosti pojedinih radnih mesta, npr. učiteljica u produženom boravku, od velike će važnosti biti na kvalitetan način ure-

diti pitanje visine otpremnina. Ovo je važno i stoga jer se država, kao neizravni poslodavac, i do sada po ovom pitanju nejednako postavljala prema radnicima. Otpremnine koje primaju radnici u školama, a koje im pripadaju nakon što su proglašeni tehnoškim viškovima, značajno su manje od otpremnina koje pripadaju radnicima u poduzećima kojima je država vlasnik ili posluju pod njenum kontrolom. Stoga će uredjenje prava na otpremninu postati jedno od važnijih pitanja u predstojećim kolektivnim pregovorima.

Nestručna nastava

Sa sigurnošću se može tvrditi kako će promjena organizacijskog ustrojstva dovesti do napuštanja škola od strane onih učitelja koji na tržištu rada lako mogu pronaći bolje plaćen posao. Napose ovo vrijedi za škole u sredinama gdje je i sada nestručna nastava vrlo izražen problem. Kako su za suvilo rješenje ovog problema potrebiti i vrijeme i novac, bojimo se da će se umjesto iznalaženja sveobuhvatnog rješenja ići prema spuštanju kriterija stručnosti pri zapošljavanju i nastavku toleriranja nestručne nastave.

Ni jedan od istaknutih problema ne mora dovesti u pitanje najavljenu promjenu organizacije rada školskih ustanova. Odgovorni bi trebali biti svjesni, a nisam siguran da je tomu tako, da infrastrukturni, organizacijski i kadrovski aspekt cijele ove priče imaju ozbiljnu cijenu. Bez osjetno povećanog, kroz duži vremenski period, izdvajanja za obrazovanje, mogli bismo zapasti u velike probleme. Tisuće kvadrata novih zgrada, učionica, blagovaonica, sportskih objekata i kabineta, sagrađenih uz pomoć Europske unije, zahtijevat će značajno povećanje izdvajanja za održavanje novosagrađene školske imovine. Više tisuća spremaćica će se morati zaposliti na poslovima čišćenja, a kuharica i pomoćnih kuharica na poslovima pripremanja i posluživanja obroka. Značajno povećanje plaće, zaposljavanje većeg broja učitelja, nastavnika i stručnih suradnika, ozbiljan porast izdvajanja za plaćanje prekovremenog rada – samo su neke, u ovom trenutku sagledive, posljedice najavljenje organizacijske transformacije rada škola.

Teško će biti u novi organizacijski okvir uklopiti sve postojeće, ali i uvesti nove odgojno-obrazovne sadržaje. Ne manje zahtjevno bit će pridobiti za promjene sve one koji će u njima izravno sudjelovati. Kako je riječ o promjeni koja će iziskivati dulje vrijeme, kada će se na vlasti promjeniti više aktera, najteže će biti sačuvati kontinuitet u provedbi. A upravo su na nepostojanju kontinuiteta, uz izostanak novca koji politika nije htjela, mogla ili znala osigurati, propadali dosadašnji pokušaji unaprjeđenja odgojno-obrazovnog sustava.

Željko Stipić

4| ...NOVOSTI... NOVOSTI... NOVOSTI... NOVOSTI... NOVOSTI... NOVOSTI... NOVOSTI...

8. rujna U Gimnaziji Požega održan sastanak podružnice na kojem su sudjelovali pravnica i predsjednik Sindikata. Na sastanku se razgovaralo o aktualnim problemima u školstvu i najvažnijim aktivnostima koje se provode u sindikatu. Nakon sastanka u podružnici održan i sastanak na kojem su sudjelovale povjerenice iz škola u Požeško-slavonskoj županije.

13. rujna Održan sastanak ŽV Bjelovarsko-bilogorske županije u Bereku; 14. rujna održan sastanak ŽV Primorsko-goranske županije u Rijeci; 15. rujna održan sastanak ŽV Međimurske županije osnovne škole u Maloj Subotici; 16. rujna održan sastanak ŽV Splitsko-dalmatinske županije u Splitu; 20. rujna održan sastanak ŽV Krapinsko-zagorske županije u Oroslavju; 21. rujna održan sastanak ŽV Vukovarsko-srijemske županije u Vinkovcima; 22. rujna održan sastanak ŽV Istarske županije u Puli; 23. rujna održan sastanak ŽV Brodsko-posavske županije u Adžamovcima; 25. rujna održan sastanak ŽV Dubrovačko-neretvanske županije u Stonu; 27. rujna održan sastanak Ž.V Varaždinske županije u Petrijancu; 28. rujna održan sastanak ŽV Osječko-baranjske županije u Osijeku i 30. rujna održan sastanak ŽV Karlovačke županije u Karlovcu. Na svim se sastancima govorilo o nastavku akcije učlanjenja, poslovinama povjerenika na početku školske godine i stavovima Sindikata o najavljenim mjerama i ograničenjima.

17. rujna U Splitu održana konferencija za medije na kojoj je predstavljen prijedlog Preporoda o privremenoj redefiniciji dopunske nastave. Ukipanjem postojećih ograničenja koja se odnose na dopunska nastava omogućila bi se neophodna nadoknada gradiva.

* U Kaštel Gomilici održan sastanak podružnice u Osnovnoj školi kneza Trpimira. Na sastanku se razgovaralo o predstojećim kolektivnim pregovorima, ali i o problemima s kojima se susreću radnici u školi. Na sastanku su, uz povjerenicu Željku Kasalo, sudjelovali Milka Rodić, Sebastijan Troskot i Željko Stipić.

24. rujna U Gimnaziji Pula osnovana podružnica Preporoda. Za sindikalnu povjerenicu izabrana Jasna Perković Milosavljević, a za zamjenicu povjerenice Matea Horvat Dobrila. Preporod djeluje u 12 osnovnih i srednjih škola u Istarskoj županiji. ČESTITAMO!

27. rujna U Osnovnoj školi Okruk, u Okrugu Gornjem, osnovana 64. podružnica Preporoda. U 56. osnovnoškolskoj podružnici Preporoda u Splitsko-dalmatinskoj županiji za povjerenika je izabran Ivica Pranjić, a za zamjenicu povjerenika Marija Katanić. ČESTITAMO!

28. rujna U Osnovnoj školi Gruda osnovana podružnica Preporoda. Za sindikalnu povjerenicu izabrana Patričija Uroš Pendo, a za njenu zamjenicu Nikolina Zorović Kesovija. U Dubrovačko-neretvanskoj županiji Preporod djeluje u 25 osnovnih i 7 srednjih škola. ČESTITAMO!

29. rujna Osnovana podružnica Preporoda u pulskoj Glazbenoj školi Ivana Matetića Ronjgova. Za sindikalnu povjerenicu izabrana Jasna Perković Milosavljević, a za zamjenicu povjerenice Marina Roce. Preporod u Istarskoj županiji djeluje u 13 ustanova, 8 osnovnih i 5 srednjih škola. Preporod trenutačno djeluje u 11 glazbenih škola. ČESTITAMO!

* U Ministarstvu se sastali predstavnici Preporoda Slobodan Troskot i Željko Stipić s državnim tajnikom Tomislavom Paljkom. Na sastanku se razgovaralo o projektu cijelodnevne nastave. Predstavnici Preporoda su najavili da sindikat želi konstruktivno sudjelovati u pripremi i realizaciji najavljenog projekta.

1. listopada U Ministarstvu znanosti i obrazovanja sastali se predsjednik Sindikata Željko Stipić i ministar Radovan Fuchs. Do sastanka je na zahtjev sindikata i na njemu je obrazložena inicijativa o ukidanju postojećih ograničenja koja se odnose na dopunska nastavu.

* U Križevcima održan sastanak Županijskog vijeća koprivničko-križevačke županije. Na sastanku se razgovaralo o obvezama sindikalnih povjerenika početkom školske godine i o najavljenim pandemijskim ograničenjima.

4. listopada Povjerenice i povjerenici iz Sisačko-moslavačke županije održali sastanak u Popovači. Nakon analize stanja u podruž-

nicama, raspravljalo se o ograničenjima koja se najavljaju i zaštiti koju je, u vezi s njima, sindikat u stanju pružiti svojim članicama i članovima.

6. listopada U Srednjoj školi Plitvička jezera održana osnivačka sjednica Sindikata Preporod. Za sindikalnog povjerenika izabran Anto Božić, a za zamjenicu povjerenika Renata Babić. U Ličko-senjskoj županiji Preporod djeluje u 8 škola, 6 osnovnih i 2 srednje škole. ČESTITAMO!

* Sindikat priopćenjem reagirao na poskupljenje goriva. Upozorenje je na sve teži položaj radnika u školama koji na posao dolaze osobnim automobilom. Pitanje pravične naknade za troškove prijevoza bit će jedno od najvažnijih pitanja u predstojećim pregovorima o Temeljnog kolektivnog ugovoru.

* U dopisu koji je Preporod uputio predsjedniku Vlade Andreju Plenkoviću upozorenje na kašnjenje s početkom kolektivnih pregovora o sadržaju novog Temeljnog kolektivnog ugo-

vora za službenike i namještenike u javnim službama.

7. listopada Sindikat priopćenjem reagirao na nasilničko ponašanje u zagrebačkoj Drvodjelskoj školi u kojem je stradala ravnateljica škole. U priopćenju se još jednom upozorava na zabrinjavajuće stanje sigurnosti u školama.

8. listopada Dražen Opalić, pomoćnik ministra, odgovorio na dopis Preporoda upućen Vladi RH. U odgovoru se obrazlažu razlozi kašnjenja pregovora o novom Temeljnem kolektivnom ugovoru i najavljuje početak pregovora oko 20. listopada.

13. listopada Osnovana podružnica u Osnovnoj školi Veliko Trgovišće. Tatjana Pokupec izabrana je za županijsku povjerenicu, a Ines Čeko za zamjenicu povjerenice. U Krapinsko-zagorskoj županiji Preporod djeluje u 10 osnovnoškolskih i 6 srednjoškolskih ustanova. ČESTITAMO!

prenosimo iz tiska

školske novine
Večernji list
Jutarnji list
Glas Koncila
NOV LIST
Glas Slavonije
SLOBODNA DALMACIJA
Rādnički PORTAL

Slobodna Dalmacija
SUBOTA, 18.9.2021.

split 15

ONLINE NASTAVA PROIZVELA JE OZBILJNE ZAOSTATKE

ZNANJE JE LOŠE, a učenici nam imaju nikad bolje ocjene

Prelažemo dodatnu dopunska nastavu u osnovnim i srednjim školama, s tim da se postojeće satnice predvidene za to povećaju i da se nastavnici plate za taj dodatni rad - poručio je Željko Stipić, predsjednik Sindikata Preporod

Istraživanja su pokazala kako ravnatelji i nastavnici nimalo ne dvoje oko toga da je online nastava proizvela ozbiljne zaostatke u znanju naših učenika.

MEREN ILIĆ

- Nikad više odlikava nego ovo godine, a najmanje smo im pružili u online nastavi, oni nikad bolje ocjene, a znanje loše. To je alarm za sve. To će postati dijagnoza bez terapije jer prosvjetne vlasti ništa ne kane poduzimati po tom pitanju i popraviti stanje - upozorio je Šindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu - Preporod na konferenciji za medije održanoj ovog petka u hotelu "Dujam". S obzirom na to da prosjetime vlasti ovaj problem ignoriraju, Preporod predlaže rješenja kao vatrogasne mjeere kako bi se spasio ono što se dade spasiti.

- I mi opet nudimo prijedlog, a to je dodatna dopunska nastava u osnovnim i srednjim školama, s tim da se postojeće satnice predvidene za to povećaju, da se nastavnici plate za taj dodatni rad. Konačno, cilj nam je provesti pomoći u učenju učenicima i nadoknaditi im izgubljeno znanje.

Problem je što postoje limi- ti koje treba ukinuti. nzmie-

Naglasio je kako nastavnici žele pomoći učenicima, te su spremni za dodatan angažman za dobrobit djece.

- Ako se ovaj problem i dalje bude ignorirao, roditelji kojima to mogu plaćati će repeticije, a oni koji ne mogu, njihova djeца će biti trajno osteceni.

Osvrnu se i na slučaj srednjih škola i nenošenja matički, što se po njemu moglo i očekivati jer se odluke spu-

mati dodatan broj sati dopunske i dodatne nastave nego što ima razrednih odje- njenja, a niti nastavnici može imati više od četiri takva sa- ta. No to ih treba omogućiti i adekvatno platiti.

Nastavnici su spremni

U osnovnim školama tako- der postoji slična ograničenja zbog kojih djece nemaju priliku za nadoknadu znanja - kazao je Željko Stipić.

O ONLINE NASTAVI

«Cijelo vrijeme se nad nama nadvija prijetnja da ćemo opet morati krenuti na online nastavu i na B i C model.»

ŽELJKO STIPIĆ ČELNIK SINDIKATA PREPOROD

SUBOTA, 18. RUJNA 2021.
JUTARNJI LIST 3

SRIJEDA, 8. RUJNA 2021.
JUTARNJI LIST 9

SINDIKAT PREPOROD:
Hitno djeci uvesti dodatne sate zbog rupa u znanju

Ministarstvo znanosti i obrazovanja mora odmah pristupiti rješavanju problema "rupa u znanju" učenika nastalih zbog pandemije i on-line nastave, i to kroz povećani broj sati dopunske nastave, poručio je jučer Šindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod.

Jos je jedna, druga zaredom, školska godina započela bez rješenja nadoknade građiva koje lani i preklini učenici nisu, zbog pandemije i on-line nastave, uspije savladati - priopćio je Šindikat Preporod pozivajući nadležno ministarstvo na konkretne potuze i rješavanje tog problema.

Da stvari stoje drugačije, odnosno da odgovorni brini o problemu zaostajanja u savladavanju građiva, odavno bi se već poduzele konkretni mjeri - smatrali su Šindikat i predlažu rješenja s kojima je odmah moguće krenuti. Predlažu promjenu statusa i karaktera dopunske nastave tako da se ukinu postojeće ograničenje od dva sata u učiteljskom tjednom zaduzenju. □